AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 34 — CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, FEBRUARY 10, 1942 — LETO XLV. — VOL. XLV.

Lep slovenski večer je bil v nedeljo v hotelu Hollenden

Slovenci so v nedeljo večer popolnoma okupirali hotel Hollenden na Superior Ave. in 6. cesta. Ko si stopil v vestibul si bil kot očaran in nisi mogel verjeti, da se nahajaš v velikem ameriškem hotelu. Pri vhodu iz vestibula v prvo nadstropje, kjer se je vršil banket v počast ministru Snoju, so stala namreč štiri brhka slovenska dekleta v bleščeči slovenski narodni noši. In zgorej, pred vhodom v banketno dvorano, so stale druge naše zale dečve, tudi v narodnih nošah. Človeku so se nehote razširila prsa ponosa, ko je pomislil, da se sme slovenska narodna noša tukaj javno ponašati, dočim se v naši lastni rojstni domovini ne sme. Da, velika je demokracija te naše nove domovine, njena širokogrudnost, svoboda v njej je brez primere.

Nad 300 oseb se je udeležilo banketa in lahko rečemo, da je bil to eden najlepših večerov, kar smo jih še doživeli. Tako je bilo vse domače, tako prisrčno, tako naše, slovensko.

Naj nekoliko opišemo potek večera. Predsednik Slovenskega narodnega odbora, Mr. John L. Mihelich, je naprosil odlični kvartet: Lube, Samsa in brata Bradach, da bi nam zapel nekaj pesmi. In zapeli so ti naši fantje tako lepo in ubrano, da jih je navdušena publika nagradila s toplim aplavzom in ponovno so morali nastopiti.

Mr. Mihelich je poudarjal, da je to res nekaj posebnega, da se razlega v ameriškem hotelu slovenska pesem, najbrže prvič v zgodovini hotela. Zelo ga veseli, je rekel Mr. Mihelich, da je tako lepa udeležba in da so zastopane vse razne skupine, brez razlike strank.

Nato je izročil stoloravnateljstvo konzulu dr. Mallyu, ki je zelo spretno in duhovito vodil nadaljni program.

Dr. Mally je najprej poklical k besedi angleškega konzula, Mr. Bissikerja, ki je poudarjal, kako ga veseli, da je prišel končno tudi v družbo Slovencev, o katerih je slišal že toliko lepega. Povedal je, da je videl lansko leto plesati slovenske otroke v mestnem avditoriju na mednarodni razstavi in da so se mu zelo dopadli.

G. konzul je z zanosom pohvalil junaštvo jugoslovanskih vojakov in da boljših vojakov jih ni. Izjavljal je, da Anglija ne bo mirovala, dokler ne bodo izvojevani principi svobode in demokracije, za katere se bore danes zavezniki proti diktatorjem.

Nato je bil predstavljen jugoslovanski minister g. Sava Kosanovič, zelo fin dečko, ki je v iskrenih besedah govoril, da vidi v slovenskem narodu željo po nečem višjim, lepšim. Izselili so se Slovenci v tujo deželo, ker so bili željni svobode, toda pri tem niso pozabili svojih bratov in sester, ki so ostali zasužnjeni pod nemško in italijansko peto.

Slovenci v Ameriki ste se oddahnili, je rekel g. Kosanovič, ko ste slišali, da je nastala Jugoslavija po prvi svetovni vojni. Toda to naše veselje je trajalo le kratkih 20 let. Prihrumel je sovražnik in ustavil delo novega življenja v lepi Jugoslaviji.

Prvič v zgodovini stoje slovanski narodi v skupni fronti z Anglo-Saksi za svobodo in demokracijo, ki si jo bodo znali tudi izvojevati.

Predstavljen je bil češki konzul dr. Grdavsky, ki je s ponosom poudarjal, da ne govori tujcem, ampak prijateljem Slovanom. Severni in južni Slovani imajo toliko skupnega, kot nobeni drugi narodi sveta. Za svobodo in pravico so se borili v prvi svetovni vojni, za isto se bore i sedaj. "Ko bo ta vojna minila," je izjavljal konzul, "bomo Slovani še tesnejše zvezani med seboj."

Zatem je govoril vseučiliščni profesor dr. Boris Furlan, ki je v krasno zemišljenih besedah poudarjal in izražal upanje, da bomo Slovenci strnili svoje sile in moči, da bomo v tej slogi pomagali zrušiti našega skupnega sovražnika. Ko so po prvi svetovni vojni nekateri dobili svobodo, je idealizem prenehal in obstal sredi razmaha; izgubil je dinamiko in tedaj je pričel sovrag z delom.

Italija je izgubila v prvi svetovni vojni 600,000 vojakov in zavezniki so ji dali v nadomestilo 600,000 Slovencev. Italija je začela s potujčevanjem našega naroda, toda ni mu mogla ugasniti iskre slovenstva v srcu. Če bi bile svetovne sile stopile na noge, ko so videle, kaj se dela, bi ne bilo sedanje vojne. In če bodo po tej vojni zopet postale brezbrižne, bo zopet nova vojna. Imperialistične države morajo biti v službi dobrega, za napredek človeštva in ta sila mora z mečem v roki zagotoviti svetovni mir in pravico za vse narode. In tedaj bo tudi Jugoslavija dobila svobodo an pravico in živela v bratstvu in slogi z vsemi narodi, kar je bil vedno njen smoter.

Stoloravnatelj je prebral brzojavko g. polkovnika Mirka Burje, ki obžaluje, da se ni mogel odzvati vabilu na banket ter pozdravlja slavljenca, g. ministra Snoja in vse navzoče.

Navzoča pa je bila ga. Paulina Burja, katero je dr. Mally

(Dalje na 3 strani)

POBIRANJE SMETI IN ODPADKOV BO NAJMANJ ENKRAT NA TEDEN V MESTU

Postrežbeni direktor v Lauschetovi administraciji, Sam David, naznanja hišnim gospodarjem in gospodinjam veselo vest, da bo s prihodnjim pondeljekom mesto pobiralo smeti in odpadke enkrat na teden. Ko bo pa stvar dobro organizirana, se bo vršilo pobiranje morda celo vsakih pet ali šest dni.

Obem s to boljšo postrežbo, bo pa mesto prihranilo še od $72,000 do $180,000 na leto, ker je županova administracija združila oddelek za pobiranje odpadkov in smeti v enega.

Mesto so razdelili v 21 okrajev in po ena skupina pobiralcev lahko obide vsakega teh okrajev v enem dnevu.

VATRO GRILL, NOVI PROSEKUTOR

ŽUPAN FRANK J. LAUSCHE JE IMENOVAL NA EDINO MESTO, KI JE BILO ŠE PRAZNO NA POLICIJSKI SODNIJI, SLOVENCA MR. VATRO GRILL-A, PREDSEDNIKA TISKOVNE DRUŽBE ENAKOPRAVNOSTI. PLAČA JE $3,100 NA LETO. ČESTITAMO!

Fantje se zbirajo

Jutri odhajajo sledeči slovenski fantje v armado Strica Sama:

John Rogel iz 977 E. 74. St., Gustav Šepetauc iz Myron Ave., Edward Ludwig iz 1111 E. 72. St., Rudolph Markužič iz 1132 E. 63. St., Victor J. Dobre (Ceep) iz 1035 E. 61. St., Tony Cimperman, iz 1240 E. 61. St.

Vsem tem našim korenjakom želimo, da bi se zdravi in srečno vrnili nazaj. Fantje, le po Japoncu, kadar vam pride v roke!

Nezadovoljni nemški vojaki uhajajo iz Norveške na Angleško

Stockholm.—(ONA).—Stotine nemških vojakov, ki so bili nastanjeni ob norveškem obrežju in ki so se naveličali Hitlerjevega režima, je pobegnilo na Angleško s pomočjo mladih Norvežanov. Ti nemški vojaki so videli, da Nemčija ne bo nikdar zlomila odpora Norvežanov in nikdar zatrla njih patrijotizma, pa so začeli spregledavati, da tak narod ni na napačni poti.

Nemški vojaki mnogo trpe na Norveškem. V bolj severnih krajih jih je mnogo zmrznilo na straži radi pomanjkanja obleke in kuriva. Nemški vojaki uhajajo v tako velikem številu, da je vojaška oblast nekaj garnizij popolnoma opustila.

Nemci žrtvujejo slovaške vojake v Rusiji

LONDON.—(ONA).—Češkoslovaški krogi tukaj obtožujejo Nemce, da nalašč žrtvujejo slovaške čete v Rusiji s tem, da jih pošiljajo na najbolj nevarna mesta. Slovaški obrambni minister Catlos je sam izjavil napram tujezemskim časnikarjem v Bratislavi, da branijo slovaške čete najbolj težavne pozicije na fronti v Ukrajini in da imajo slovaški letalci letala, ki so že iz mode.

Iz raznih naselbin

Duluth, Minn. — Na Balkanu pri Chisholmu je zadnje dni umrl slovenski farmar Rupar, ki zapušča poleg žene odrasle otroke. Podrobnosti o tem rojaku nam niso sporočene. — Na Elyju je rojakinja Glavan padla po poledenelih tleh v ulici Lawrence blizu železniške postaje tako nesrečno, da se je zelo nevarno pobila.

Chicago. — Dne 31. jan. je avto povozil Martina Golobiča, ko se je vračal z dela. Nahaja se v bolnišnici z zlomljeno nogo in hudimi poškodbami na glavi.

Važna seja

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ ima jutri večer ob osmih važno sejo v SDD na Recher Ave. Člani so naprošeni, da se udeleže v velikem številu.

Za domovino

Podružnica št. 21 SŽZ je kupila za $100 obrambnih bondov. Vsa čast vrlim ženskam.

Tudi za narodno obrambo

Vsaka stvar, s katero se človek krepi, da dobi več odporne sile v borbi za svobodo in demokracijo, se lahko imenuje, da je za narodno obrambo. Tako lahko brez skrbi imenujemo "obrambne klobase," ki nam jih je prinesla Mrs. Mary Škrjanc, ki je po postavi svakinja slovenskega odvetnika Leona Kushlana. Ker močno sumimo, da je imel Leo svoje "prste vmes" pri produkciji teh klobas, ga brez skrbi lahko imenujemo, da vrši svojo dolžnost do domovine v veliki meri (sodeč po obsežnosti klobas in špin). Leo si je gotovo vzel k srcu današnji položaj, ko hočemo drug drugega prekositi, kdo bo napravil več in večje. Danes gradijo največje bombnike, največje tanke, največje topove, največje ladje. Zato je začel Leo delati tudi največje klobase. Naš urednik je moral mnogo doprinesti iz svoje energije, da je pospravil eno samo. Hlačni jermen je šel za dve luknji nazaj, energija za civilno obrambo pa za 200% naprej. Upamo, da nam administrator cen, g. Henderson, ne bo štel te zaloge v zlo. Leo in Mary: prosimo ob priliki nadaljnega sodelovanja za obrambo Rožnika in tamkajšnjih "beguncev."

NOVI GROBOVI

Mihael Romih

V pondeljek zjutraj je nagloma umrl Mihael Romih, star 57 let, stanujoč na 1315 E. 49. St. Tukaj zapušča brata Martina in sestro Frances, omož. Flis in več drugih sorodnikov. Doma je bil iz fare Sv. Jurij ob južni žel. na Štajerskem, kjer zapušča mater Terezijo, enega brata in dve sestri, ter več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 39 let. Pogreb bo v četrtek popoldne ob 1:30 iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. na Whitehaven pokopališče.

Frank Baskovich

Po dolgi in mučni bolezni je umrl v Huron Rd. bolnišnici poznani Frank Baskovich, star 54 let, stanujoč na 20202 St. Clair Ave. Tukaj zapušča hčer Alice, brata Mike, sestro Mary omož. Kuhar, v De Pue, Ill. po pol brata Roberta in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Brežicah na Štajerskem, kjer zapušča več sorodnikov. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. Čas pogreba še ni določen. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Lausche vpraša za pol milijona dolarjev več

Župan Frank Lausche je predložil mestni zbornici vsoto $16,619,925 za mestne stroške v tekočem letu. To je za $403,711.00 več, kot je mesto izdalo lansko leto.

Davčne pole

Davčne pole za dohodninski davek vam točno izpolni slovenski odvetnik William J. Kennick. Na razpolago je vsak dan od 4 do 6 zvečer in vsako soboto od 2 do 7 zvečer v njegovem uradu na 982 E. 63. St.

Topovi iz ameriških trdnjav razbijajo japonske baterije

Washington, 9. feb. — Orjaški topovi iz ameriških trdnjav pri vhodu v zaliv Manila so preprečili namero Japoncev, da bi vzeli te trdnjave in pa ameriško fronto na polotoku Batan.

Japonske baterije so iz južnega obrežja metale težke izstrelke na trdnjavo Corregidor in na druge okoliške trdnjave pred vhodom v zaliv Manila. Toda trdnjavski topovi so več teh japonskih baterij prisilili k molku.

Armadica generala MacArthurja, ki še vedno drži fronto na polotoku Batan, je zopet odbila več japonskih naskokov. Japonci so na več krajih poskušali predreti ameriško linijo, toda vselej so se morali umakniti z velikimi izgubami nazaj.

Japonske baterije, ki so pričele zadnjo soboto obstreljavati ameriške trdnjave, niso napravile dosti škode. Vendar se je pojavilo vprašanje, koliko časa bodo trdnjave vzdržale proti tej novi taktiki Japoncev.

V Srbiji so Nemci ubili nadaljnih 300 oseb, a zaprli so jih nad 2,000

London.—(ONA).—Jugoslovanska vlada poroča, da so nemške oblasti v Jugoslaviji zopet začele z ubijanjem na debelo. V enem samem okraju so masakrirali 150 Judov, 20 Srbov in 130 beguncev iz Nemčije.

Trupla umorjenih so naciji pometali v reko. Ta morija je bila izvršena v okraju Braka.

V teku treh dni so Nemci zaprli nad 2,000 Judov in Srbov in to radi večje aktivnosti četnikov.

Nemci so odprli šole po mestih v Italiji

London. (ONA). — Naciji so odprli v Rimu takozvano "Hitlerjevo hišo za mladino" ter ustanovili šole po vseh večjih italijanskih mestih. To kaže, da nameravajo imeti Nemci Italijo v popolni oblasti. Nemčija bo v slučaju zmage osišča popolnoma dominirala Italijo.

Finske otroke pošiljajo na Dansko

Berlin. — Okrog 1,200 finskih otrok so poslali na Dansko od novembra. Vzrok je, ker na Finskem zelo primanjkuje živeža. V kratkem nameravajo poslati na Dansko nadaljnih 1,000 otrok, katere bodo spremljale ženske dobrodelne organizacije.

Ameriški časopisi bodo zmanjšali obseg

Atlanta. — Direktorji zveze izdajateljev časopisov v južnih državah so sklenili, da bodo zmanjšali obseg dnevnikov. Tega ne bodo storili radi tega, da primanjkuje papirja sedaj, ampak ker ga bo morda primanjkovalo v bodoče, zato bodo že zdaj na vse strani varčevali s papirjem.

Kanada je začela izvažati v Rusijo

Toronto. (ONA). — V letu 1941 je Kanada izvozila v Rusijo za $5,331,000 raznega blaga. To največ v zadnjih treh mesecih lanskega leta. To je ogromna vsota, če se pove, da je izvozila Kanada leta 1940 v Rusijo samo za en dolar vrednosti blaga.

Francoski parnik Normandie zgorel

Do 3,000 delavcev je bilo na bivšem francoskem parniku Normandie, ko je izbruhnil na njem požar. En delavec je mrtev, nad 200 jih je ranjenih. Parnik se je močno nagnil.

New York, 10. feb. — Včeraj popoldne je zanetila iskra od acetilenke silen požar na bivšem francoskem luksuznem parniku "Normandie." Iskra je padla na rešilne pasove v bližini in kmalu so bili trije zgornji krovi v plamenu. Ameriška vlada je bila parnik zasegla v newyorškem pristanišču prošlo leto in ga je prekrstila v Lafayette. Parnik je bil zgrajen leta 1935 in je veljal $60,000,000.

Nad 3,000 delavcev je bilo zaposlenih na parniku, da ga predelajo za ameriško bojno mornarico, ko je izbruhnil požar. Prihitele so požarne brambe, ki so bruhale vodo od vseh strani na parnik. Ob šestih zvečer je bil ogenj pod kontrolo. Toda danes zjutraj ob 2:45 se je parnik nagnil močno na stran. Oblasti so ukazale, da se vsak odstrani s parnika in njegove bližine, ker se boje, da se bo čisto prevrnil. Sedaj čakajo, če bo plima ob šestih zjutraj zravnala parnik v prejšnji položaj.

Koliko škode je povzročil požar, ni znano. Toda zatrjuje se, da bo parnik še vedno mogoče popraviti.

Kolikor je dozdaj znanega, je umrl samo en delavec na poškodbah. 110 delavcev je v bolnišnici, nekako toliko jih je pa dobilo manjše poškodbe.

Najprej se je mislilo, da je v parniku najmanj 200 delavcev, katerim je ogenj odrezal beg. Toda pozneje so ugotovili, da ni v parniku nikogar. Kot se poroča, je nastal požar slučajno in da ni nobene sledi o kaki sabotaži.

Ko je ameriška vlada zasegla Normandie, je obljubila plačati lastnikom primerno odškodnino. Parnik je bil v newyorškem pristanišču od začetka vojne in lastniki so imeli s parnikom vsak dan $1,000 stroškov, dokler ga ni prevzela ameriška vlada.

Angleške čete so se umanile pred Japonci na otoku Singapor. Japonci trdijo, da se bližajo mestu

Singapor, 9. febr. — Angleške čete so se nekoliko umaknile na severnem delu otoka Singapor pred silnim napadom Japoncev. Japonski bombniki in bojna letala so ovirala Angleže, da niso mogli braniti novim japonskim četam izkrcavanje na otoku preko preliva iz Malaje. Japonci se vozijo v malih čolnih preko preliva na Singapor in japonske obrežne baterije krijejo prevažanje čet.

Angleške čete napenjajo vse sile, da bi zabranile Japoncem prodiranje proti mestu Singapor. (Japonsko poročilo sinoči javlja, da so japonske čete samo 10 milj še od mesta Singapor).

Angleži priznavajo, da imajo Japonci v oblasti 10 milj severnega obrežja otoka. Vprašanje je, koliko nadaljnih čet bodo Japonci lahko že izkrcali na otoku, ali če bodo mogli Angleži to preprečiti.

Trije Latvijci usmrčeni ker so imeli orožje

Zurich, Švica. (ONA). — Naciji so usmrtili v Rigi, Latvija, tri domačine, kateri so bili obdolženi, da so imeli skrito orožje. To je prvič, da so Nemci začeli izvrševati smrtno kazen tudi v Ostlandu, kamor spadajo Litva, Latvija in Estonija.

Na Poljskem je vedno več "slučajnih" smrti nacijev

Zurich, Švica.—(ONA).—Na Poljskem vedno bolj raste število "slučajnih" smrti nemških uradnikov. V teh poročilih so jasni dokazi, da so tajni zarotniki vedno bolj na delu in da Nemci plačujejo za svojo brezobzirnost napram Poljakom.

Uradniki Zadružne zveze

Za leto 1942 so sledeči uradniki Zadruge: Predsednik George Panchur, podpredsednik Anton Jankovich, tajnik - knjigovodja Joseph A. Siskovich, blagajnik Anton Nahtigal; gospodarski odbor: Andrej Zupanc, Louis Ižanec, Jack Zakovšek, Anton Malovasich; nadzorni odbor: Anton Bokal, Anton Jankovich, Vinko Godina; ostali direktorji so: Mrs. Mary Ižanec, Frances Novak, Peter Malovasich, John Pezdirtz in Frank Race.

Važna seja

Nocoj ob 7:30 je seja kluba društev, gospodinjskega odseka in direktorija Slovenskega društvenega doma. Urediti bo treba vse potrebno za prireditev, ki bo v korist ameriškega Rdečega križa.

ZA 2 PALCA SE JE POTEGNIL ZA ARMADO

Napier, Neb. — Ralph Wright je jezdil 40 milj daleč, da bi se vpisal v armado. Naborna komisija ga je zavrgla, ker je bil za 2 palca prenizek. Fant je šel domov in se je začel pretezati. Včasih se je za par minut celo obesil za vrat. Po enem letu je šel zopet k naboru in bil je visok dovolj, za 2 palca se je pretegnil.

Nemci ne kažejo več slik z ruske fronte

London (ONA)—Naciji so ustavili vsako nadaljno kazanje premikajočih slik z ruske fronte. Vzrok tej odredbi je, kot trdijo naciji, ker v takem mrazu ne morejo snemati slik na fronti.

Demokratska seja

Nocoj ob 7:30 bo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. seja Slovenskega demokratskega kluba iz Euclida. Članstvo je prošeno, da se v velikem številu udeleži. Po seji bo nekaj okrepčil.

Zadušnica

V četrtek ob 6:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša zadušnica za pokojnim Anthony Gole v spomin 3. obletnice njegove smrti, ob sedmih pa bo maša za njegovega očeta Antona Gole v spomin 10. obletnice smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Prememba prireditve

The Yugoslav (Slovene) Club bo priredil premikajočo sliko "Song of a City" v javni knjižnici na Superior in 64. cesta 11. marca in ne na 11. februarja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto $5.50. Za Cleveland po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00
Za Evropo, celo leto $7.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year
U. S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier $5.50 per year, $3.00 for 6 months
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 34 Tue., Feb. 10, 1942

Izza kulis v Washingtonu

(Za Ameriško Domovino poroča kongresnik Stephen M. Young)

Administracija skube izdatke, ki niso za obrambo, do kosti in potem strže še kosti. Proračun za civilne urade za leto 1943 je bil zmanjšan od leta 1942 za $1,257,899,349. In to, bi rekli, je že precej en kupček bankovcev.

*

Douglas MacArthur, naš odlični Amerikanec in briljanten strategist, katerega izvrstno vodstvo, vdanost do službe, velik pogum in odličen odpor pri obrambi Filipinov, si piše zgodovino, na katero bo Amerika ponosna še dolgo, dolgo let, bo morda prihodnji predsednik Zed. držav. MacArthur je eden najboljših generalov zadnjega stoletja.

*

Obljuba predsednika Roosevelta filipinskemu narodu gre v klasje. Ako vam kdo poreče: "Škoda, da bije MacArthur brezupen boj," recite: "Le malo potrpite! Japonci ne bodo nikdar ujeli MacArthurja, niti ne zajeli trdnjave Corregidor!" To lahko rečete s tako gotovostjo, s kakršno branijo Amerikanci in Filipinci svoje pozicije.

*

Ljudski komisar Filipinov je Joaquin Miguel Elizalde, ki je bil tudi predsednik podjetja Elizalde & Co. Ko so Japonci zavzeli Manilo, je moral bežati, a njegova družina je ostala v Manili. Ameriški vojni oddelek mu je sporočil, da so Japonci uničili vso njegovo nepremično premoženje. Ko je Elizalde slišal, da so mu Japonci zaplenili ali uničili podjetje, je rekel: "No, dali smo Japoncem dovolj vrvi, da se bodo lahko obesili."

*

Kmalu potem, ko je bilo v poslanski zbornici glasovanje glede spremembe v nevtralni postavi, pri katerem je večina republikancev volila proti, je rekel Wendell Willkie Joe Martinu, načelniku republikanske stranke: "Joe, tisti republikanci, ki so volili proti odpravi nevtralne postave, bodo težko ponovno izvoljeni. Pronašli bodo, da je dežela solidno za Rooseveltom." Ko je Joe Martin temu oporekal, je dodal Willkie: "Poslušaj, Joe, ako boš izvolil 80 odstotkov od onih poslancev, ki so volili proti predsedniku, se boš izkazal kot najbriljantnejšega političnega vodjo vseh časov."

*

Naš narod se nahaja danes v totalni vojni. Vsak moški in vsaka ženska vprašujeta: "Kaj naj pa storim za svojo domovino v tej uri nevarnosti?" Biblija govori nekje: "Kar tvoja roka najde, da bi bilo treba storiti, stori z vso svojo močjo!" To je odgovor vsem onim, ki ne vedo, kako bi pomagali domovini v tem kritičnem času.

Da se ne pozabi. . .

Ker so se slovanski duhovniki zoperstavili fašističnim protiverskim demonstracijam, so jih fašisti ožigosali kot sovražnike Italije in brezvestne služabnike Boga. Preganjale so jih tudi politične oblasti. Prej kot v enem letu po podpisu konkordata, je bilo poklicanih v goriški provinci deset slovenskih duhovnikov pred policijskega načelnika ter kaznovani so bili s takozvanim ukorom, ki je prvo svarilo za pregnanstvo.

Osebe, ki so dobile ukor, niso smele spremeniti svojega bivališča brez privoljenja policije, niti niso smele oditi iz svoje hiše med sončnim zahodom in sončnim vzhodom. Obiskati niso smele nobenih javnih prostorov, niti niso smele občevati z "sumljivimi" osebami. Omejitev osebne svobode pod takimi okoliščinami je bila, naravno, velik udarec za duhovnike, ki so lahko klicani vsako uro k bolniku.

Pod stalno policijsko nadzorstvo so bili postavljeni sledeči duhovniki: župnik Jakob Rejec in kaplan Jaklin iz Solkana; kromberški vikar in skladatelj Vinko Vodopivec; vipavski dekan dr. Ignac Breitenberger; župnik Srečko Premrl iz Podrage; župnik Franc Černigoj iz Kamnja; župnik Jože Fon iz Ajdovščine; župnik Lojze Pavlin iz Kobarida; župnik Valentin Batič iz Podbrda; župnik Oskar Pahor iz Mirna in katehet Filip Terčelj iz Gorice.

Bili so obdolženi v splošnem protiitalijanske propagande, da so dajali verski pouk v svojih cerkvah in župniščih v slovenščini; da so razdeljevali knjige, sicer verske vsebine, toda tiskane v slovenščini; da so razdeljevali knjige Mohorjeve družbe in končno, da so občevali s svojimi rojaki v njih materinščini.

Po starem običaju so bile v cerkvi sv. Ignacija v Gorici pridige v slovenskem jeziku vsak večer meseca decembra. Nekega večera so vdrli v cerkev fašisti ter zagrozili duhovniku, naj pridiga v italijanščini. Ker se duhovnik ni hotel pokoriti ukazom vsiljivcev in ker se jih stoteri verniki v cerkvi očividno niso nič bali, so fašisti odšli, toda vrnili so se zopet drugi večer, motili pridigo s šundrom ter prerezali električne žice, da je bila cerkev v temi.

Ko so šli ljudje iz cerkve, so opazili, da je bila voda v kropilniku pomešana z rdečo tinto in mnoge so na poti domov napadli fašisti, dejansko in z zmerjanjem. Čeprav je bilo takrat v cerkvi več italijanskih policijskih stražnikov, ni bil niti eden vsiljivcev aretiran. Toda policijski prefekt Mario Modesti je obiskal nadškofa Sedeja ter zahteval od njega, da ustavi slovenske pridige v cerkvi sv. Ignacija, drugače on, policijski prefekt, ne more jamčiti za varnost vernikov. Toda stari vladika se ni dal oplašiti, ampak je povedal policijskemu prefektu, naj se odpove službi, če si ne upa vzdržati red in zakon.

BESEDA IZ NARODA

Zveza slovenskih domov

Zveza slovenskih narodnih domov v Clevelandu in okolici priredi ples v petek 13. februarja zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ta prireditev ima dva dobra namena: prvič, da se snidejo direktorji vseh slovenskih domov, ki so člani federacije ali zveze; drugič, da se opomore federacijska blagajna.

Federacija naših domov je potrebna. Domovi imajo danes skupne potrebe in vprašanja, katera je potreba reševati. Skupni sestanki domovih zastopnikov odkrijejo marsikatero nejasno zadevo, katero si po izmenjavi sugestij in načrtov razjasnijo v prid posameznega doma. Že v preteklosti se je pokazalo, da je bil skupni nastop koristen in odločilen. Bodočnost nam kaže v isto smer, posebno v sedanjih časih, ko je Amerika v vojni.

Mi imamo sedaj naše narodne domove in ž njimi moramo računati. Vsak dom zahteva svoje gospodarstvo, da se vzdržuje v danih razmerah. Ni dovolj, da smo domove postavili, da bi hirali in razpadali, ampak storiti moramo vse v danih močeh, da živi v njih častno slovensko narodno življenje. Naši domovi morajo biti središče slovenskega društvenega, kulturnega in zabavnega udejstvovanja. Vsak dom naj bo ognjišče, kjer se bomo ogrevali za nove in predvidene načrte.

Na sejah federacije se resno razmotriva o skupnih vprašanjih in potrebah. Vsak zaključek ali sklep, katerega bodo sprejeli vsi domovi ter istega tudi izvajali, istemu bo nedvomno tudi sledil naš slovenski narod. Naloga te federacije je, da obdrži ugled vseh narodnih inštitucij, ki stoje kot vidni spomeniki našega mnogoletnega truda in dela.

Zdi se mi, da v pretečenih letih nismo več polagali preveč važnosti in zanimanja v naše domove. Nekateri so jih skoro omalovaževali, kar je na škodo domov. Baš v časih, ko je postala premostitev stare in nove generacije tako važna in potrebna, bi morali z vsemi silami iskati voditelje v mladi generaciji, katere bi vzgojili v duhu in ponosu, kakor smo bili mi sami, ko smo postavljali te domove. Le voditelji iz mlade organizacije bodo dovolj močni in privlačni, da bodo govorili in izobraževali mlado generacijo, ki bo nekoč gospodarila tem domovom. Če ti mladi gospodarji ne bodo imeli smisla do lepote naših domov, do važnosti njih razvoja in do potrebe skupnega udejstvovanja, potem bodo stali ti domovi samo še nekaj let, dokler ne odmrje pionir ameriškega slovenstva v Clevelandu in okolici.

To so problemi federacije naših slovenskih narodnih domov, katere bo reševala na svojih sestankih. Zato je federacija potrebna vsestranske opore takoj in v bodočnosti.

Pridite na prireditev teh domov v petek zvečer, 13. februarja, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Janko N. Rogelj,
predsednik SND.

—o—

Podružnica št. 10 SŽZ

Pri naši podružnici št. 10 S. Ž. Z. bomo imele slikovno predstavo in sicer v četrtek 12. februarja zvečer, ko nam bo Mr. Anton Grdina pokazal zanimive slike v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Prijazno ste vabljene vse članice ter znanci in prijatelji, da se udeležite te predstave, kajti Mr. Grdina je obljubil, da bo izbral najlepše slike za ta večer. Nekaj slik bo iz starega kraja in nekaj pa tudi od tukaj; poleg tega pa boste lahko videle vsaka samo sebe, če ste se bile udeležile povorke pri tej ali oni prireditvi. Le pridite, ker to bo nekaj imenitnega. Saj veste, da se naše članice vedno kaj zmislijo, včasih bolj za smeh in včasih pa mora biti tudi kaj resnega in zanimivega.

Ob tej priliki bodo pokazane tudi slike, ki so bile posnete ob priliki srebrne poroke, ki sta jo obhajala v juliju lanskega leta dobro poznana Mr. in Mrs. Čebular iz Lucknow Ave. Slike je posnemal Mr. Grdina pred cerkvijo in potem tudi na domu. Prepričana sem, da vam ne bo žal, če se boste udeležili te slikovne predstave.

Na željo bo pripravljen tudi okusen prigrizek in tudi kaj pijače bo na razpolago, kajti ta dan bomo praznovale tudi rojstni dan večih naših članic in poleg tega pa tudi rojstni dan naše tajnice Frances Sušelj. To vam bo zabave. Vabljena je pa tudi naša urednica ga. Albina Novak, da nam bo povedala kakšno špasno kot zna le ona.

Torej, žene in dekleta in prijatelji sploh, da se vidimo v četrtek večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Članica.

—o—

Mary Kužnik v spomin

"Čas celi srčne rane, a zaceli jih nikdar . . ." tako pravi naš stari pregovor. Že tri leta počiva v grobu truplo naše nikdar pozabljene prijateljice in dobrotnice Mary Kužnik. Navadno se človeka, ko umrje, kaj kmalu pozabi, toda Mary Kužnik pa ne smemo pozabiti, saj jo je bila v življenju sama dobrota. Kolikim društvenim zastavam je bila botra ne vem prav gotovo, vem pa, da jih je precej. Vem pa tudi to, da kadar smo jo vprašali za pomoč pri enem ali drugem društvu je bila vselej na razpolago. Zato je tudi prav, da se je tudi še po smrti spominjamo.

Samo spomini na umrlega njemu tudi ne koristijo dosti, ampak je naša dolžnost, da se ga tudi v molitvi spominjamo in jih priporočamo božji milosti. Zato pa priporočam, da bi se ob tretji obletnici njene smrti, katera je danes 10. februarja, prav iskreno spomnili umrle Mary Kužnik v molitvi. Ti pa draga prijateljica, soproga in mati vživaj nebeško veselje pri Bogu svojem Stvarniku. Saj vsi vemo, da odkar je odšel v večnost Tvoj sin — duhovnik — da si tudi sama vedno želela za njim v pravi nebeški dom.

Vendar pa se nam srce krči v žalosti, odkar Te ni več med nami. Eno željo pa še imamo do Tebe in to je, da kadar se bomo mi poslovili iz te solzne doline, da se snidemo nad zvezdami. Zato pa tudi Ti nas ne pozabi in prosi ljubega Boga z nas, ki smo še ostali na zemlji.

Počivaj mirno, blaga žena in večna luč naj Ti sveti.

Jacob Resnik.

To in ono na Hubbard Rd.

Čas tako nekam hitro mineva, da skoro ne bom vedel kdaj je zima minila. Največ doma sedim in poslušam radio, kjer vedno slišim poročila, da je treba tej naši domovini pomagat. Zato pa sem se tudi jaz odločil, da bom tudi jaz kar največ pomagal v tej borbi za naš obstoj. Prav za prav za mojega se dosti več ne brigam, ker itak ne bom tukaj zavedno, ampak treba je malo poskrbeti za tiste, ki bodo prišli za nami. Za tiste je treba malo bolje poskrbet, da bodo imeli bolj udobno življenje in da jim ne bo treba po 16 ur na dan garat, kako sem moral jaz.

Ker je pomoč res potrebna in ker na radio vedno priporočajo, da naj vsak po svojih močeh pomaga do zmage in ker jaz nimam denarja, da bi kupoval bonde, k vojakom me tudi ne marajo, ker ne znam puške držat in streljat z njo še manj, zato pa sem se odločil, da se bom pa kmetijskega dela bolj oprijel. Sicer mi zadnja leta to delo ni šlo nič preveč k rokam in se ga vsa leta, kar sem tukaj, nisem oprijel in sedaj si pa mislim, če je res zmaga od mene odvisna, se bom pa le postopil tega napornega dela.

Tisto vino, o katerem sem že enkrat nekaj pisal in ki je bilo po Kristusovem načinu narejeno, gre sedaj že precej h koncu. To se reče tisto vino je bilo narejeno iz vode. Ampak rečem vam, to vino je bilo pa od muh, kajti takega še nisem predihal v svojem življenju. Veste, ko sem tisto grozdičje obral in stlačil v sod, vsak tisti, ki se s tako stvarjo ukvarjamo, vemo, da so v grozdju tudi tisti prijazni črvički. In če je dovolj grozdja, da se ga lahko stiska, tedaj ostanejo vsi tisti črvički v preši in to še ni tako slabo, ampak kadar se pa kar vse skupaj zmaši v sod, to se reče grozdje in črvički ali črvički in grozdje, kakor sem napravil jaz to leto, radi slabe letine, če sem hotel piti. To je pa že od sile, kar se lahko reče, da je.

Ko začne tista tekočina postajati alkoholična, tedaj se pa tisti črvički navžijejo omamljivih snovi, da v sodu cvilijo na vse mile viže. Sedaj si lahko mislite, kako se človek počuti, če se navžije tiste dobrote zvečer prej ko gre spat. V želodcu povzroča prav take ceremonije kot črvički v sodu. Veste pa to ni navadno smrčanje, ampak je bolj podobno piskanju. Saj jaz tega ne vem, ampak moji domači mi pripovedujejo naslednji dan, ko radi mojega piskanja ne morejo zatisniti očesa vso noč. Ker pa ta pijača, ki je narejena iz vode, nima posebnega "kika" zato jo je treba pa precej povžiti, če hoče biti človek malo dobre volje.

Seveda, ko človek le dosti popije tiste brozge, ga pa tudi najne in trebuh postane tako velik, kot ga je imel maršal Matevž Galius, ki je moral svoj trebušček v samokolnici voziti s seboj. Le poglejte njegovo sliko, pa si boste lahko predstavljali, kako sem izgledal jaz, kadar sem se ga malo bolj nalezel. Tak sem bil, da bi se že skoro čevljev ne bil mogel sam obuti, če bi ne bil imel nalašč zato posebnih klešč z dolgimi ročaji, da potem lahko potegnem čevlje na noge, tako obširno prtljago sem nosil, dokler je bilo še kaj tiste pijače pri hiši. Največja sreča pri tem pa je to, da je bil sodček majhen in sem ga kar kmalu izpraznil. Vedno sem pričakoval, da bo prišel kateri naših urednikov kaj naokrog, da bi mu bil dal pokusit te dobre pijače, a ga ni bilo in ga ni bilo od nikoder.

Tudi sosede sem vabil, da bi ga bili prišli pokusit in ker so čitali v Ameriški Domovini, kakšne komedije uganja naše vino, pa si niso upali blizu. Tako ni kazalo drugače, da sem napne in trebuh postane tako vsega sam predihal. Res je bilo precej sitnosti pri hiši,, ne zame, ampak za druge, ki žive z namo pod isto streho. Torej upajmo in prosimo Vsemogočnega, da bi to leto trta kaj bolj obrodila, da bi bilo več naturnega vina. Martin Kerin je že rekel, da bo letos trta dobro obrodila, kajti on se precej razume na take stvari.

V listih sem tudi čital, da bodo mestne gospe morale prijeti za motike in obdelovati vrtove, sejati solato in pa korenček. To vam bo okusna tista jed in olje se bo gotovo pocenilo, kajti tista solatca bo dobra kar brez olja. Pri vsem tem pa je značilno, da je zunaj mesta še na tisoče akrov neobdelane zemlje in tisti, ki jo obdelujejo in producirajo niti prodati ne morejo in če že kaj prodajo, pa skoraj niti za seme ne dobijo. Zelo pa sem radoveden, če bodo tudi tiste bogate dame vzele motike v roke in šle okopavat korenček . . . Ljudje mnogo ukrepljejo, kar se pa vselej ne obnese. V drugem oziru pa imajo mogoče tudi prav, da si napravijo farme kar doma.

To bi bilo po mojem mnenju priporočljivo radi tega, ker pravijo, da itak ne bomo farmarji mogli dobiti dovolj gumijastih obročev za avtomobilov ter bo tako farmar čisto odrezan od mesta, ker ne bo mogel svojih produktov pripeljati tja. Da bi pa vpregel konje in z njimi peljal v mesto, pa spet ne gre, ker bi se vse zdavnaj prej pokvarilo kot bi prišlo do mesta. Najvažnejše je pa tudi to, ker dandanes ima že malo kateri farmar konje, ker vse obdeluje največ s traktorjem. Če ne bodo farmarji mogli voziti na trg, se jim bo pa tudi veliko dela prihranilo, ker ne bo treba toliko orat in sejat. Vse tako nekako izgleda, da se bližamo starodavnim časom, ko bo bolj reven stan lepo doma krog hiš posedal in pasel dolgčas in premišljal o starih zlatih časih. Seveda, mogočnjaki se bodo pa lepo vozili okrog v svojih razkošnih liumzinah.

Ker je pa dežela v nevarnosti, moramo pa radi ali neradi držati skupaj in vse voljno potrpet do končne zmage, potem pa naj to koristi komur hoče. Jaz pravim: dežela je naša in mi jo hočemo imet in jo obdržat za vsako ceno!

Prej sem bil že nekaj omenil o vozilih, naj povem pa še to, da je naš Eddy prav dobro slutil, kaj vse se bo zgodilo in da ne bo mogoče dobiti obročev za avte, zato si je pa že lansko leto kupil kočijo in tudi sanke, da je preskrbljen za poleti in pozimi. In ker se je sedaj nastanil pri svoji stari materi, s katero sta si tako na roke, pravi, da bo kupil še enega konjička, da bo bolj siguren, ker bo imel par. Sedaj bo hodil tukaj v našo višjo šolo v Madison, ker pravijo, da jim talent bolj izobrazijo tukaj, ker je dovolj svežega zraka, kot pa tam v Clevelandu. Pozdrav.

Frank Leskovic.

—o—

Zapisnik gl. letne seje

Slovenske moške zveze v Barbertonu, Ohio, dne 18. januarja 1942.

Prvi gl. podpredsednik Anton Rudman otvori sejo ob 10:30, ki vsled nenavzočnosti gl. preds. Fred Udovicha vodi sejo. Gl. podpr. Rudman, ki je zaeno predsednik zborovanja, prečita pismo gl. predsednika, kjer se opravičuje, da mu je nemogoče se udeležiti te tako važne letne seje; to pa radi nujnega dela v tovarni, kjer je zaposlen ter so tam le obrambna dela in ni pod nobenim pogojem dovoljeno izostati od tega dela. Zato prosi br. prvega gl. podpredsednika, da on n... njega vodi zborovanje. ... želi gl. preds. vsem nav... obilo uspeha, da delujemo ... no za napredek SMZ. P... lo gl. predsednika se z ves... vzame v naznanje in se ga ... da oprosti, kajti zdaj je ... in moramo topogledno ka... trpeti.

Poročila gl. uradnikov ... podpr. in preds. zboro... Anton Rudman, poda svoj... ročilo in med drugimi pra... vesljivo novico, da je ne... ustanovil v Detroitu, Mich... vo podružnico SMZ, ki i... 15. Dalje poroča, da se je ... ležil raznih prireditev kj... je mogel ter žrtvoval čas ... nar in to vse za dobrobit ... II. gl. podpreds. Mihael ... šič iz Strabane, Pa., je sp... da se mu radi dela ni m... udeležiti te seje.

Poročilo gl. tajnika V... H. Lauterja, ki poroča o d... kih in izdatkih SMZ. Po... je bilo vse prav povoljno. ... smo sicer dosti dohodkov ... di precej stroškov. Napre... li pa smo v blagajni preteč... to za $1,100, (enajst sto). ... na blagajna je zdaj $3.2... kar je prav lepa vsota. ... članstvu napredujemo ... bližamo že tisočaku. Dal... roča, da se je skušal po n... sti udeležiti vseh prirediš... raznih podružnicah.

Poročilo gl. blagajnika ... ry Župca, ki poroča, istot... dohodkih in stroških, ki ... čno ujemajo z poročilo... tajnika. Pravi, da pri po... ci št. 8 v Euclidu, O., pra... napredujejo, ter želi ... vsestranskega uspeha.

Poročilo zapisnikarja ... Grdina. Pravi, da nima ... sebnega poročati, ker se ... nje čase radi zaposljen... utegnil udejstvovati pri ... gu SMZ, skušal pa bo s... v bodoče. Ako bo mogoče ... zdaj so razmere pač ta... radi vojne ni dosti časa ... je težko zdaj pridobivati ... stvo, ker možje in fantje ... na vrsti, da bomo drug ... gim poklicani k vojako... tem pa mnogi od teh se... fronto braniti domovino. ... bila napadena. Zato sm... no mi najbolj prizadeti. ... naši organizaciji so sami ... Potem je tudi, da mnogi ... in se jim ni mogoče ude... ti sej kakor bi bilo priča... Ni jim pa treba tega za... kajti ko pride mož, fant ... urnem in nadurnem dela... varne, to se mu kaj ma... hoditi na seje. Pravi, da ... di teh težav ne smemo b... lodušni, pač pa iti kar ... na delo. Ko se stvar u... tem bolje stvar rastla, ... da po družnica št. 6 pra... napreduje in možje se p... nimajo zanjo.

Poročajo nadzorniki, ... pregledali knjige in pa ... SMZ, ter pronašli vse v ... tako kot sta poročala gl. ... in gl. blagajnik. Finančni ... nima kaj posebnega pore...

Poročilo gl. uradnik... vzame na znanje.

Poroča Chas. Benevol... rega je gl. preds. Udov... oblastil, da zastopa S... konferenci Jugoslovanske... možnega odbora Slovens... cije, ki se je vršila v C... Ill. Poročilo je prav za... in je približno isto o če... je že javnosti itak p... Račun zastopnika na ... ferenco je bil $18.43 in ... potne stroške, ki jih ... zastopnik za to kon... Zbornica poročilo od... sprejme. Dalje se je ... udeležil zborovanja J. ... v Clevelandu v SND, ter... ča tudi o isti. Tudi to p... zbornica vzame naznan...

Razprava glede napre... M. Z. Grdina predlaga, ... naj se napravilo zopet ... kampanjo za novo ... Lauter podpira. Kampa... prične 1. marca in se ko...

(Dalje na 8 strani)

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

"Govoril je z vami, na klopi pri vhodu sta sedela!

Vrniva se! Še nekdo vas bo obiskal."

"Kdo?"

"Winnetou."

Porogala se je.

"Krasno —! Rada bi videla, ali bodeta taka dva slavna westmana našla Jonatanovo sled!"

"Ni je treba več iskati, senora! Sem jo že sam našel."

"Kje?"

"Tam je, kjer je lestva, senora!"

"Kaka lestva?"

"Tista, ki je prej slonela pri vhodu v vaše stanovanje."

Tiste lestve namreč nisem našel nikjer, čeprav sem preiskal vse stanovanje. Uganil sem, kam sta jo djala —. Če je bila v Juditinem stanovanju luknja, ki se je po njej prišlo v pritličje, sta lestvo seveda rabila.

Kjer je torej bila lestva, tam je bilo treba iskati Jonatana.

"In kje je?" je vprašala radljivo.

"Pokazal vam jo bom."

"Vsevedni bi morali biti! Vem, da imate dober nos, tako dolg pa le ni, da bi na lestvo zaplezali z njim!"

"Bomo videli!

Pojdiva k vhodu!"

Šla sva. Poklical sem Winnetoua.

Tovariša sta prislonila lestvo k vratom. Winnetou je zlezel po njej. Pogledal ni židinje, skrbeče se je ozrl po meni in vprašal:

"Jonatan?"

"Ni ga."

"Poiskala ga bova."

Vzel sem židinji oljenko in ga prižgal. Radovedna je stopila za mano. Šla sva najprvo na levo, v Jonatanovo stanovanje. Opreme vam ne bom popisoval, ni bila zanimiva. Oken ni bilo, in odkod prihaja sveži zrak, sem zaman ugibal. Nič nisva našla.

Vrnila sva se v Juditino stanovanje.

Indijanec je pravil, da je kuhinja v zadnjem prostoru, v predzadnjem pa da spi. Res sva našla kuhinjo. V kotu je stalo ognjišče, sphano iz prsti. Nad njim je bila v stropu luknja, služila je za dimnik. Po tleh in po policah je stala kuhinjska posoda, v kotu pa ogromen pršten vrč za vodo. V drugem koncu je bilo ležišče, žimnica, pokrita z odejami in kožami.

V predzadnji sobi je visela obleka, po mizi so ležali v šlikovitem neredu toaletni predmeti. Po tleh pa je bila razmetana razna navlaka.

In tisti navlaki je bilo videti, da jo je pred kratkim nekdo nametal po tleh.

Že ko sem malo prej pregledoval Juditino stanovanje, sem, kakor omenjeno, opazil različne reči, ki so mi bile zelo sumljive. Yuma je pravil, da je Juditina spalnica v predzadnji sobi. Zakaj je bilo njeno ležišče v kuhinji, v zadnji sobi —? In v predzadnji sobi, tam, kjer je ležala različna navlaka, tam se je na prstenih tleh dobro videlo, da je malo prej bilo ležišče —.

Spravil sem vsa ta opazovanja v zvezo z Yumovo izpovedjo, da je na tleh v kuhinjski sobi luknja, ki se po njej pride v pritličje. Ali je Judita skrila vhod v pritličje s svojo posteljo, ki bi se je mi, moški, je upala, ne dotaknili, prostor, kjer je bilo v predsobi njeno ležišče, pa pokrila z navlako —?

Porogljivo naju je gledala.

"No —! Iskali ste —! Tudi veliki in slavni poglavar Apačev je iskal —. In kaj ste našli? Nič!"

"Seveda nič!"

"Pa ste rekli, da ste našli sled —!"

"Našel sem jo, koj vam jo pokažem."

Stala sva v predzadnji sobi. Winnetou je bil preponosen, da bi govoril z židinjo, obrnil se je k meni in povedal glasno, da ga je morala slišati:

"Da je tale sqwaw moški, bi ji Winnetou odgovoril.

Moj brat naj mi da svetiljko!"

Vzel jo je, se sklonil, posvetil po tleh, kjer je ležala navlaka, in vprašal:

"Ali misli moj brat, da so tele reči vedno ležale tukaj?"

"Ne! Šele pred kratkim jih je nekdo nametal po tleh."

"Čemu?"

"Ker se ne sme videti, da tukajle prav za prav nečesa manjka."

"Moj brat je prav odgovoril. Naj pogleda po tleh! Kaj vidi —?"

"Podolgovat štirikot, ki se po svoji barvi odraža od barve prsti naokoli."

"Kako velik je tisti štirikot?"

"Prav tako dolg in širok kakor ležišče, ki sva ga videla v kuhinji."

"Res je! Kaj je bilo torej prej tukaj, kjer ležijo sedajle tele stvari?"

"Ležišče."

"Da! In sqwaw je ležišče odnesla. Zakaj ga je spravila nenadoma v kuhinjo?"

"Ker je hotela nekaj skriti, česar bi ne smela videti."

"Tajo je!

"Pojdiva v kuhinjo!"

Šla sva. Winnetou je segel po odejah.

Vsa razburjena je viknila Judita:

"Senores, kaj naj to pomeni —? Ležišče dame vam mora biti sveto —!"

"Vsekakor!" sem dejal. "In zato ga bova spravila tja, kamor spada in kjer je bilo doslej."

"Kam?"

"V predsobo."

"Tam nikdar nisem spala!"

"Tukaj pa tudi ne."

"Vedno!"

"Na lestvi —?"

Vidno se je prestrašila.

"Na lestvi —? Kako lestvo mislite?"

"Lestvo mislim, ki jo iščeva. Prej pa vas moram vprašati še nekaj druga. Kje tiči mladi senor, naš prijatelj, ki ste ga ujeli in skrili v pueblu?"

"V vaše stanovanje sta ga spravila Meltona!"

"Ničesar ne vem o tem."

"Če res ne veste, vam bova pa midva povedala."

"Res sem radovedna—."

"Pod vašim ležiščem je!"

Kriknila je in legla po odejah.

"Mojega ležišča se ne smete dotakniti! Take sirovosti, take podlosti ne smete zagrešiti!"

"Vstanite, senora!"

"Ne! Le sili se umaknem! Saj ste rekli, da me bodete z lassom bičali —. Storite to!"

Zoprno mi je bilo, da bi se je moral s silo lotiti, a Winnetou mi je prišel na pomoč. Resen človek je bil, včasih pa je le bodla tudi njega hudomušnost.

"Če noče iti prostovoljno, jo bova pa odplavila!"

Zgrabil je lončeni vrč, tako težek je bil, da ga je komaj nesel, in stopil k ležišču.

Judita je planila na noge.

"Kaka nesramnost —! Še polil me bo!"

Winnetou še ni postavil težke posode na tla, pa sem že odgrnil posteljo in zmetal v stran vse, kar je ležalo na njej.

In našla sva, kar sva iskala —.

V tleh je bila loputa, narejena iz brun, ki so bila povezana z jermeni. Da loputa zakriva vhod v pritličje, mi je bilo na mah jasno.

Pokazal sem na vhod.

(Dalje prihodnjič.)

ZAPISNIK

(Nadaljevanje z 2 strani)

junija. Zbornica to soglasno odobri. Dalje se razmotriva o novih podružnicah, ki se jih organizira tam, kjer jih še ni. Kjer je starost članstva omejena, toda se v smislu sklepa minule konvencije, za take slučaje zviša starost ter se sprejme take ustanovne člane pri novih društvih z višjo starostjo. Po vsestranskem razmotrivanju predlaga br. Piškur, da bodi starost za take člane 65 let. Benevol podpira. Predlog soglasno sprejet. Zato se pri novih podružnicah vpiše tudi za člane to je le ustanovnike, ki pristopijo isti mesec za določeno leto. Ne velja pa to za druge rojake, kjer so že podružnice in tudi za nove ne kot le za tisti mesec, ko se ustanovi podružnico. To so le ustanovniki.

Nagrade za ustanovitev nove podružnice ostanejo iste kot so bile prej. To je $5.00 in pa $25, kjer je oddaljena za 200 milj. Nagrade za ustanovitev društev stopijo takoj v veljavo.

Tekom kampanje od 1. marca do 30. junija so nagrade za posamezne člane kjerkoli 25 centov od člana. Do te nagrade je upravičen sleherni član S. M. Z. Nagrade se izplača potem, ko je novi član plačal vsaj 3 zaporedne asesmente. Sprejeto.

Na razpravo pride zopet vprašanje, če se more zopet kaj kupiti Defense ali obrambnih bondov. Že na minuli polletni seji se je sklenilo, da se kupi za $200.00 teh bondov, kar se je tudi storilo in s tem je SMZ prva pokazala zanimanje za nakupovanje teh bondov. Tudi to pot zbornica sklene, da se kupi teh bondov zopet za $200. Sprejeto. Tako bo zdaj imela SMZ za $400.00 U. S. obrambnih bondov.

Br. Piškur naznanja, da bo imela njih podružnica št. 4 v Girardu, O., ki zelo lepo napreduje, posebno veselico dne 31. januarja, ter vabi vse navzoče da bi se po možnosti udeležili. Br. gl. tajnik poroča, da bo imela podr. št. 1 istočasno veselico, ter obžaluje, da bosti obe na eni in isti dan. Vendar pravi, naj se po možnosti članstvo udeleži obeh. Jože Grdina poroča, da bo podr. št. 6 imela svojo veselico v soboto 7. februarja in sicer v Knausovi dvorani. Zato vabi vse gl. uradnike, da pridejo na to veselico, kar izrecno žele člani podružnice št. 6.

Ker je dnevni red izčrpan, predsednik zaključi sejo ob 12:40, ter se zahvali za tako lepo složno zborovanje, ki je bilo res zanimivo in tudi prav koristno, kajti mnogo dobrih stvari se je rešilo, ki bodo v prid S. M. Z.

Anton Rudman,
prvi glavni podpredsednik;
Jože Grdina,
zapisnikar.

Lep slovenski večer

(Nadaljevanje s 1 strani)

predstavil navzočim. Predstavil je obenem še druge zastopnice nežnega spola pri govorniški mizi: Miss Irwin, Mrs. John Mihelich, Mrs. James Mally, Mrs. Grdavsky.

Potem nas je John J. Grdina pozabaval s par čarovniškimi točkami, ki jih je prav spretno izvršil.

Nato je bil poklican k besedi starosta slovenskih duhovnikov, msgr. Vitus Hribar. Ta je poudarjal, da moramo zvesto stati pri našem predsedniku Rooseveltu, ki je up Slovencev in vsega sveta. Kje je država, ki bi toliko dala svetu, kot dajejo Zed. države, je zaklical ognjeviti govornik.

Nato je v pol resnem, pol šaljivem govoru kazal na zmožnost Slovencev, ki smo za to ustvarjeni, da bomo vodili vse Slovane. Malokateri narod je tako razsoden, malokateri tako gospodarski. Pozna naše Slovence, ki so imeli po 10 otrok, malo je zaslužil, pa si je kupil hišo in jo tudi plačal.

Slovanska je prihodnjost, je poudarjal msgr. Hribar, kar je že poudarjal tudi papež Leon XIII. Slovan ne sme lizati tujcu pete. Kadar se bomo Slovani zavedali, da imamo moč, bomo vladali svet.

Toda, je povzdignil glas osiveli prelat, če bo človeštvo pozabilo na Boga, tudi svojih pravic ne bo doseglo. Če ni Boga, ni pravice, brez Boga ni bodočnosti; narodi brez Boga nimajo bodočnosti.

Zatem je govoril Mr. Spencer Irwin, urednik Plain Dealerja. Izjavil je brez hlimbe, da imajo Amerikanci med vsemi Slovani najrajši Slovence, ki so cela stoletja vzdržali več, kot so drugi, celo veliki narodi. Ostanite zvesti Slovenci in zvesti ameriški državljani, je poudarjal Mr. Irwin.

Predstavljen je bil naš narodni mož, Anton Grdina, ki je pozival Slovence, naj stojimo kot en mož pri naši novi domovini. Ako bomo pomagali ohraniti to, bomo pomagali ohraniti tudi našo staro domovino. Smo ameriški državljani, toda kri ostane kri in rojstne domovine ne bomo pozabili. Kot ameriški državljani smo se odpovedali domovini, nismo se ji pa odpovedali v svojih srcih. Obljubljamo, da bomo kot zvesti ameriški državljani pomagali tudi rojstni domovini. Ko bo zmagala Amerika, bo zmagala tudi stara domovina.

Nato je govoril senator William M. Boyd, naš brat Hrvat, ki je izjavljal, da navzočnost Hrvatov in Srbov poleg Slovencev tukaj zagotavlja, da bomo tudi delali skupaj. Poudarjal je, da med Slovenci ni petokolonccev. Hitler je postavil v Belgradu Quislinga Nediča; postavil je v Zagrebu Quislinga Pavelića, a v Ljubljani ga ni postavil, ker ga med Slovenci ni mogel najti.

Govoril je srbski duhovnik Rev. Glocar, ki je zlasti poudarjal, da moramo zreti na slovansko Rusijo kot na rešiteljico vseh Slovanov. "Rusi niso brezbožnjaki, je rekel Rev. Glocar, ker imajo v srcu čut do svojega bližnjega. Dokler ima človek v srcu tak čut, ne more biti brezbožen.

Predstavljen je bil Mr. Clarence Tylicki, tajnik kongresnika Martin L. Sweeneya. Povedal je, da je kongresnik zadržan v Washingtonu, ker sicer bi bil gotovo danes tukaj na banketu pri svojih Slovencih.

Ker je bila ura že pozna,, se ni moglo nadaljevati z govori in dr. Mally je samo predstavil nekatere goste kot: Mr. Leo Zakrajška iz New Yorka, Mr. Bogdana Radico, šefa jugoslovanskega presbiroja iz Washingtona, Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvarja, Mr. Ivana Zormana, Mr. in Mrs. Joseph Svete iz Loraina, Joseph Ponikvarja, gl. predsednika S. D. Z., John Gornika, gl. tajnika SDZ.

Prav tedaj je stopil pa v dvorano naš župan g. Lausche, ki je v nedeljo večer (revež) obiskal "samo" pet banketov. Ko so ga navzoči zagledali, so mu priredili prisrčne ovacije, znak, da naš župan ni še prav nič izgubil na svoji popularnosti.

Po svoji stari navadi je Frank Lausche spravil dvorano v vesel smeh. Bil je videti izmučen, vendar jo je kar korajžno rezal po naše in jih stresal iz rokava, da se je dvorana tresla veselega smeha.

Nazadnje se mu je pa obraz zresnil in resno je izjavil, da ni treba misliti, če smo Amerikanci, da bomo ušli vsem bolečinam in tragedijam, ki jih rodi vojna. Mi morda mislimo, da bodo drugi padli, a mi bomo živeli naprej. Tudi drugi so tako mislili, pa so padli. Telo in kri ne opravita nič proti orožju. Telo mora biti oboroženo, da se brani. Če ne bomo izdelovali orožja, ne bomo zmagali. Dati moramo za ta naš boj vse, kar imamo, ne samo radi Amerike, ampak zaradi človeštva.

Zelo je vesel in ponosen, je rekel g. župan, ko čita v časopisih o junaških činih Jugoslovanov. Saj je vedel, da naši slovenski fantje ne poznajo strahu. Mi in oni, pa drugi zavezniki bomo končno zmagali nad krivico, da bo svetu zasijalo lepše sonce sreče, svobode in pravice.

In kot zadnji govornik je bil poklican k besedi slavljenec večera, g. minister Snoj. Neizrečeno je srečen na današnji dan, je rekel. Na današnji dan, popoldne in zvečer, so se naše misli razširile, pojmi so se razjasnili. Izjavlja, da ne smatra, da je to slavlje prirejeno njemu v počast, ampak v počast skupnemu delu ameriških Slovencev, za novo in staro domovino.

Ko je prišel v Ameriko, je videl veliko zgradbo, kulturno in gospodarsko, ki so si jo zgradili Slovenci z lastno močjo, z lastno silo. Ko je videl vse to, je dobil spoštovanje do nas. Naša pridnost je dosegla, da imamo Slovenci v Ameriki župana Lauscheta, da imamo Adamiča, pet slovenskih dnevnikov, velike in močne organizacije tako, da med 130,000,000 stanovalci v Ameriki tudi Slovenci nekaj pomenijo.

"Ko bo po vseh teh težavah," je slovesno izjavil minister Snoj, "Jugoslavija zopet zrasla, bomo vezi med Slovenci preko morja močneje povezali. Povabili bomo ameriško slovensko mladino v Slovenijo, da bo videla in spoznala domovino svojih staršev. Kar boste vi zdaj storili za Jugoslavijo, vam bo ta stotero povrnila, ko bo zopet jaka in velika.

"Vesel sem današnjega dne, ker smo vsi Slovenci vseh strank skupaj, ker so med nami tudi Srbi in Hrvatje, kar je neovrgljiv porok, da bo naš dom zopet naš dom, naša domovina in naša hiša bosta zopet rešeni."

Bila je že polnoč proč, ko je bil banket zaključen. Na obrazih vseh je bilo videti veselo razpoloženje in zadovoljstvo nad lepim večerom.

Tako smo zaključili lepo nedeljo 8. februarja z veliko manifestacijo in s prijetnim slovenskim večerom. Slovenci so se pokazali in prišli na plan. Kar ponosni smo nanje. Težko, da bi imel g. minister Snoj kdaj priliko povedati o večjem narodnem zborovanju, ali o lepšem večeru, ko ga je doživel v nedeljo v Clevelndu. (Če se malo pobahamo.)

Uredništvo Ameriške Domovine se iskreno zahvaljuje vsem, ki so se odzvali in pomagali k uspehu. Vso pohvalo zasluži odbor, ki se je res veliko trudil in v par dneh uredil vse potrebno. Vaš trud je imel ogromen moralen uspeh. Vsa čast vam!

Iskrena hvala vsem zunanjim gostom, ki so prihiteli v nedeljo v našo metropolo. Bili smo zelo veseli!

Svetosavska proslava

Govor prosvetnega ministra g. Miloša Trifunovića na dan sv. Save v New Yorku 1. febr. 1942.

New York, N. Y. 1. februarja. (JČO). — Cerkvena in šolska občina sv. Save je skupaj s 'Kolom Srpskih Sestara" priredila v dvorani "The Club House" v nedeljo, 1. februarja v spomin največjega narodnega buditelja sv. Save Nemanjića svetosavsko proslavo, pri kateri je imel svoj govor g. Miloš Trifunović, prosvetni minister kraljeve jugoslovanske vlade. G. Miloš Trifunović je dejal:

"Preteklo je sedem sto sedem let od smrti sv. Save. Čim bolj se odmikamo od dneva njegove smrti tem svetlejša postaja njegova slika. Zares, v vseh sedemsto letih ne poznam nobenega naroda, med katerim bi se kakšen zaslužen človek višje dvignil, bodi s svojimi Bogu posvečenimi deli, bodi z zaslugami za svoj narod. Zato naša cerkev in naš narod enako slavita sv. Savo, ki je vreden božje milosti, da stopi pred prestol Vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje.

Življenje in delo sv. Save mi vsi že poznamo, prav tako njegova dela in zasluge. Naša dolžnost pa je danes obnoviti naš spomin in misli na našega svetnika in v njegovem življenju in delu najti tolažbo in moč za naše današnje muke in trpljenje.

Sv. Sava je sin Štefana Nemanje, našega vladarja in ustanovitelja slavne rodbine Nemanjićev. Petnajst let stari mladenič zapusti rojstno hišo, radosti in zadovcljstvo, ki ga carski dvorci nudijo zlasti mladeniču njegovih let, ter beži od hiše. Čudna stvar! Kaj le je nagnalo tega mladeniča Rastka, da se odreka mlademu življenju in tolikšnemu sijaju in gospodstvu? In kam beži? Oče pošlje za njim vojvode in oprode, da bi ga našli, toda on je že na Sveti gori. Mladi vladarjev sin je torej pobegnil v samostan in v temni noči potrkal na vrata. Stari Makarij, moder in bister menih mu odpira težka samostanska vrata in pred sabo zagleda bosonogega otroka, ki mu, kakor pesem pravi, govori:

"Prezreo sam carske dvore,
carsku krunu i porfiru
I sad evo svetlost tražim u
skromnome manastiru."

In ko ga je poslušal in spraševal do konca, zgodovina pravi:

"Za ruku ga starac uze, poljubi
mu čelo belo,
A kroz suze prošaputa:
Primamo te, milo čedo."

(Dalje prihodnjič.)

MALI OGLASI

Ladies wanted

with experience to operate power machines and finishers.

Brazis Bros.

6905 Superior Ave. (x)

Službo dobi

Sprejme se dekle za delo v delikatesni trgovini; dobra plača; izkušene imajo prednost. Vprašajte na 555 E. 105. St., telefon LIberty 9568. (x)

Išče se oskrbnika

za Slovenski dom na Holmes Ave. Stalno delo in primerna plača. Zglasiti se je ob osmih zvečer pri tajniku korporacije v Slovenskem domu na Helmes Ave. najkasneje do 11. februarja.

★ ★ ★ ★

Za las je manjkalo

ROMAN

★ ★ ★ ★

Moja služba ni žlata jama, zaslužim pa toliko, da udobno živim. Plačajo mi nekako osem tisoč frankov na leto."

Mladi odvetnik ga prijateljsko prekine, rekoč:

"Kaj če bi vam ponudil deset tisoč frankov?"

"Toliko kot zaslužim v dobrem letu."

"In če bi vam ponudil petnajst tisoč?"

Goudar ne reče ničesar, toda njegove oči so govorile.

"Je zelo zanimiv ta Boiscoranov slučaj," nadaljuje gospod Folgat. "Takih slučajev ni dosti. Mož, kateremu se bo posrečilo pobiti obtožnico, je preskrbljen za vse življenje."

Detektiv zmaje z glavo.

"Priznati moram," reče, "da jaz ne delam za glorijo ali iz ljubezni do dela. Jaz sem bolj praktičen. Moj poklic mi ni bil še nikdar zelo po volji in da ga nadaljujem je vzrok, ker nimam denarja, da bi si izbral drug poklic. Moja žena je postala že kar obupana; samo napol je živa, kadar me dalj časa ni doma. Vsako jutro se trese, ker misli, da me bodo nekega dne z nožem zabodenega prinesli domov."

Gospod Folgat je pozorno poslušal, toda ob istem času je potegnil iz žepa listnico, katero je položil na mizo.

"S petnajst tisočimi franki," reče, "se že kam pride."

"Res je. Poleg mojega vrta se nahaja kos zemlje, ki je naprodaj. Ah, kako bi mi zemlja prav prišla. Cvetlice se dobro prodajajo v Parizu in s takim opravkom bi bila tudi moja žena zadovoljna. Tudi pri sadju je precej dobička."

Odvetnik je sedaj vedel, da je Goudarja že imel na svoji strani.

"In pomnite tudi, moj dragi Goudar, da če se vam zadeva posreči, da predstavlja teh petnajst tisoč frankov samo prvo plačilo. Najbrž bodo svoto podvojili. Gospod Boiscoran je zel darežljiv človek in z največjim veseljem bo kraljevo nagradil moža, ki ga bo rešili."

Po teh besedah je odprl listnico in potem iz nje petnajst bankovcev po tisoč frankov, katere je razgrnil po mizi.

"Vsakomur drugemu," nadaljuje, "bi se obotavljal izplačati tako svoto. Kdo drugi bi morda vzel denar, toda se ne bi nikdar zmenil za slučaj. Toda vaša poštenost mi je znana, in če daste svojo besedo v zameno za bankovce, bom popolnoma zadovoljen. Torej, ali ste zadovoljni?"

Očividno je bil detektiv precej razburjen, da postal je celo nekoliko bled. Obotavlja se nekaj časa, premetava bankovce, potem pa hipoma reče:

"Počakajte dve minuti."

Detektiv je vstal in odbrzel proti hiši.

"Pa menda vendar ne bo vprašal svoje žene?" premišljuje gospod Folgat.

In res je bilo, kajti že prihodnji trenutek se oba prikažeta ob koncu vrtne steze v prav živahnem pogovoru, ki pa ni trajal dolgo. Goudar se vrne v vrtno lopo in pove:

"Dobro, sprejmem. Razpolagajte z menoj."

Odvetnik je bil silno vesel. Strese mu desnico.

"Hvala vam!" vzklikne, "ker sem prepričan, da bomo imeli uspeh z vašo pomočjo. Žal, da nimamo dosti časa na razpolago. Kdaj pa lahko začnete?"

"Še ta trenutek. Samo dovolite, da se preoblečem, potem sem vam pa na razpolago. Izročiti mi boste morali ključe od hiše v Passyu."

"Jih imam v žepu."

"Torej takoj na delo, kajti predvsem moram preiskati prostore, kjer so se dogodki vršili. Preoblačenje me ne bo dolgo vzelo."

In še prej kot v petnajstih minutah je bil že pripravljen, oblečen v dolgo suknjo, z rokavicami in v resnici je zgledal kot star trgovec, ki živi v pokoju.

"Sedaj pa pojdiva," reče odvetniku.

Ko se priklonita gospej Goudar, ki ju je z ljubeznivim nasmehom na licih spremljala do vrat, sta stopila v najeto kočijo in zaklicala vozniku: "Vine cesta Passy, št. 23."

Ta Vine cesta je prava čudaška cesta, ki ne vodi nikamor, malo poznana in tako zapuščena, da skoro povsod raste trava. Je precej strma, blatna, le malokje tlakana, polna jam, tako da zgleda bolj kot zanemarjena vaška steza kot pa pariška cesta. Nobenih trgovin, le nekaj hiš, dosti zidovja in visokih dreves.

"Ah, prostor je srečno izbran za tajne sestanke," mrmra Goudar. "Da, rekel bi, še preveč dobro je izbran, in prepričan sem, da tu ne bova dobila nobenih pojasnil."

Kočija se ustavi pred malimi vratmi, v težkem zidovju, ki je nosilo dovolj sledov o nedavnem obleganju.

"Tu je številka 23." reče voznik, "toda jaz ne vidim nobene hiše."

Seveda, z ulice je ni bilo mogoče videti, toda ko sta oba vstopila, sta jo zgledala sredi ogromnega vrta. Bila je jako čedna hiša, dasi preprosta. Imela je škrljevo streho in polknice, ki so morale biti pred kratkim pobarvane.

"Sveta nebesa!" vzklikne detektiv, "tu bi bil prostor za vrtnarja!"

Gospod Folgat je tako dobro vedel, kaj misli Goudar, da je takoj odgovoril:

"Ako rešimo gospoda Boiscorana, tedaj sem prepričan, da se bo znebil te hiše."

"Pojdiva noter," vzklikne detektiv z naglasom, ki je razodeval vse njegovo poželjenje po lastništvu te hiše.

Jacques je pravilno povedal, ko je izjavil, da v hiši ni nobenih sledov bivših dni. Pohištvo, preproge, vse je bilo novo. Zamanj sta iskala Goudar in odvetnik v štirih sobah spodaj, v štirih sobah zgorej, v kleti, kjer je bila klet, in končno v podstrešju.

"Tu ne dobiva ničesar," reče detektiv. "Toda da zadovoljim svojo vest bom preživel eno popoldne v hiši. Nekaj bolj važnega je sedaj na vrsti. Pojdiva in oglejva si sosede."

Naletela sta na nekega učitelja, vrtnarja, kovača in razvažalca. Bilo je pet ali šest lastnikov hiš, in neizogibni krčmar, ki je imel tudi jedilnico. To so bili vsi prebivalci te ulice.

Toda nihče ni vedel ničesar. Vrtnar je omenil, da je slišal, da je hiša na št. 23 last nekega Angleža, katerega pa nikdar videl ni, da niti ime mu ni bilo znano.

Kovač je vedel samo to, da se je dotični pisal Francis Burnett. Svoje dni je nekaj delal za njega in je bil za delo dobro plačan, toda od tega je bilo že dolgo, tako da bi ga danes več ne poznal.

"Smolo imamo," je govoril gospod Folgat po tem obisku.

Nekoliko več pojasnila sta dobila pri razvažalcu. Rekel je, da pozna Angleža iz hiše št. 23 precej dobro, ker je zanj trikrat ali štirikrat vozil. Opis, ki ga je podal, se je popolnoma strinjal z opisom Jacques Boiscorana. Spominjal se je tudi, da nekega večera, ko je bilo zunaj precej neusmiljeno vreme, je prišel Sir Burnett sam, da naroči kočijo. Bila je namenjena za neko gospo ki je stopila sama v kočijo, ki je vozila proti trgu de la Madelaine. Bila je zelo temna noč in ženska je imela težko tančico preko obraza. Kočijaž nikakor ni mogel spoznati njenega obraza; znano mu je bilo le toliko, da je bila nekako srednje postave.

"Vedno ena in ista zgodba," je rekel Goudar. "Mogoče bo krčmar vedel kaj več. Ako bi bil sam bi pri njem zajtrkoval —."

"Jaz sem z vami," reče gospod Folgat.

In res sta tako naredila, kar je bilo precej pametno kot sta pozneje dognala.

Sicer krčmar sam ni vedel dosti, toda njegov pomočnik, ki se je nahajal že šest let pri njemu, je poznal gospoda Burnetta precej dobro in je dobro poznal tudi hišino Suky Wood. Dočim je prinašal zajtrk na mizo je obema povedal vse, kar je vedel.

Rekel je, da je bila Suky visoka, precej močna mlada ženska s tako rdečimi lasmi, da je mislil, da gorijo, toda pri tem tako prijazna kot dragonec v ženski preobleki. Mnogokrat je imel z njo dolge pogovore, kadar je prišla po jestvine ali pa, ko je naročila pivo, katero je zelo rada pila. Povedala mu je, da je zelo zadovoljna s svojo službo, ker je bila dobro plačana in ni imela skoro nobenega dela, kajti v hiši je bila skozi devet mesecev v letu skoro sama. Od nje je pomočnik tudi izvedel, da je moral biti Sir Burnett lastnik še neke druge hiše, in da je prihajal v hišo no Vine cesti le, da je sprejemal obiske od neke mlade ženske.

In ta mlada ženska je delala velike preglavice hišini Suky. Rekla je, da niti konca njenega nosa ni mogla videti, tako je bila previdna v vsem svojem obnašanju. Toda hišina je sklenila, da jo vidi za vsako ceno.

"In prepričani ste lahko, da se ji je to prej ali slej tudi posrečilo," zašepeta Goudar napram Folgatu.

Končno sta zvedela od strežaja, da je imela Suky jako intimne razmere s strežnico nekega starega gospoda, ki je živel sam v hiši št. 27.

"To morava videti," reče Goudar.

K sreči je odšel gospodar strežnice pravkar iz hiše, torej je bila strežnica sama doma. Najprvo se je nekoliko prestrašila, ker sta se oglasila pri njej dva nepoznana moška, ki sta jo začela zaslišavati. Toda detektiv je znal, kako si pridobiti zaupanje, in ker je tudi ona rada govorila, je kmalu potrdila vse, kar je povedal strežaj v gostilni in še precej pristavila zraven.

S Suky sta bili veliki prijateljici. Suky je zaupala, da Sir Bournett nikakor ni bil Anglež, da Bournett ni bilu njegovo pravo ime, da se je skrival v hiši na Vine cesti pod napačnim imenom in to edino v namenu, da se je lahko shajal s svojo ljubico, ki je bila velika, odlična gospa in zelo krasna. Končno pa, ko je izbruhnila vojna, ji je Suky povedala, da se bo vrnila v Anglijo k svojim sorodnikom. Ko sta zapustila hišo starega gospoda, je rekel Goudar mlademu odvetniku:

"Nekoliko informacije sva dobila, pa ne dosti; ne verjamem, da bi temu porotniki dosti verjeli. Toda zamene je dovolj, da sem prepričan, da je gospod Boiscoran govoril resnico. Slišala sva, da se je tu srečaval z neko žensko, ki je imela dovolj vzrokov, da je ostala skrita. Toda ali je bila to grofinja Claudieuse kot pravi Boiscoran? Mogoče bova to poizvedela od Suky, kajti brez dvoma jo je morala videti. Torej na delo, da poiščeva Suky. Sedaj pa v kočijo in v glavni stan. Na mene lahko čakate v gostilni blizu justične palače. Ne bo me vzelo več kot četrt ure."

Toda v resnici je bil odsoten uro in pol, in gospoda Folgata je že začelo skrbeti, ko se Goudar končno prikaže. Bil je videti zelo zadovoljen.

"Strežaj, kozarec pive!" zapove.

Potem se pa vsede tako, da je bil obrnjen napram odvetniku in reče:

"Precej časa me je vzelo, toda nobenega časa nisem zgubil. Najprvo sem zahteval en mesec odsotnosti, potem sem pa naletel na dotičnega, katerega sem si najbolj želel, da ga pošljem za Sir Bournettom in za ono Suky. Je to fin dečko, Barousse po imenu, ki govori angleško kot bi bil rojen v Angliji. Zahteval je petindvajset frankov na dan, potne stroške in grado v svoti petnajstih tisočakov, ako se mu stvar posreči. Zmenila sva se, da se sestaneva ob šestih, da mu dam definitivni odgovor. Ako sprejme moje pogoje, tedaj bo že jutri odpotoval v Anglijo, popolnoma poučen o zadevi."

Namesto odgovora poda gospod Folgat iz žepa še nekaj več za tisoč frankov in reče:

"Tu imate nekaj za zadatke."

Goudar je med tem spil svojo čašo pive in dejal:

(Dalje prihodnjič)

—o—

Največ bakra v Zed. dr. producirajo sledeče države: Arizona, Montana, Michigan, Utah in Nevada.

NAZNANILO

V četrtek 12. februarja, 1942 je Lincolnov rojstni dan in

POSTAVNI PRAZNIK

Clearing House Banke ta dan ne bodo odprte za poslovanje

THE CLEVELAND CLEARING HOUSE ASSOCIATION

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnezov zastonj.

WHITE WAY COAL CO.
3858 SUPERIOR AVE.
HEnderson 6177
DAJEMO EAGLE ZNAMKE

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

Ako iščete
dobrega popravljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.
FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 **Premoženje $4,500,00**

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, varni in nadsolventni podporni organizaciji,

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta, otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedaj dobe od $250.00 do $5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Zanesljiva postrežba

KADARKOLI potrebujete zavarovalnine proti gonju, viharju, za avtomobile, šipe, bonde itd., se lahko in z vso zanesljivostjo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave.
IVanhoe 1874

RAINEY INSTITUTE
1523 E. 55th St. HE 0992

Natečaji za šivanje oblek
Deset poukov samo $2.00

Izvežbane slovenske učiteljice

Prihranite denar, ako se naučite sami izdelovati obleke in suknje.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.
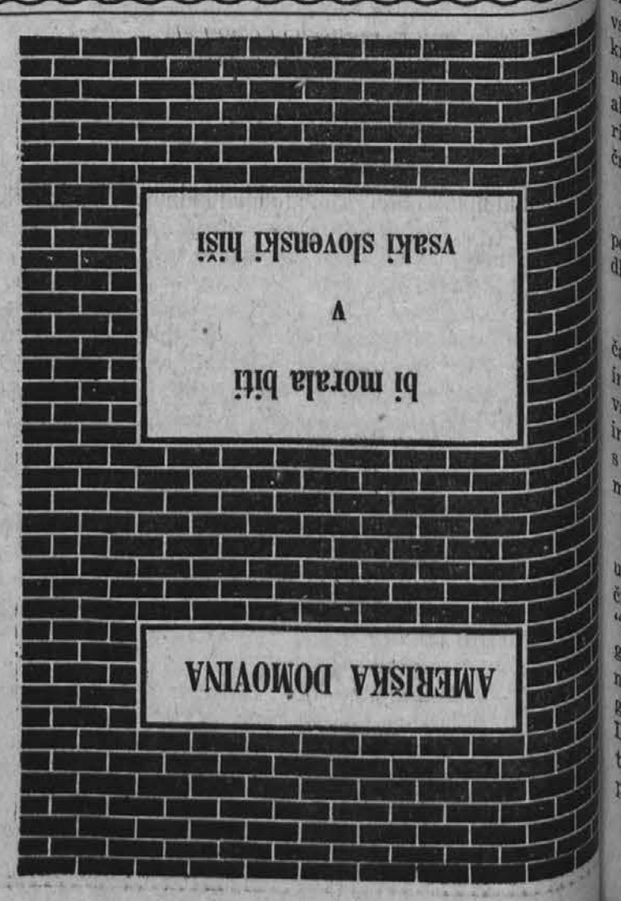
"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."